

[Ole Bjørn Kraft.]

stand, som mange fristes til at gøre. Jeg tror derfor heller ikke paa, at man, selv om man indførte en lang Række af disse økonomiske og sociale Foranstaltninger, der ved vilde opnaa et virkelig effektivt Mid- del til at faa Indstillingen paa dette Om- raade ændret. Dermed vil jeg paa ingen Maade have sagt, og det vil jeg understrege, at disse sociale Foranstaltninger ikke skal indføres. De skal blot ikke indføres med det Formaal, der her er Tale om; de skal ind- føres, fordi man regner det for en social Retfærdighed, fordi vi alle bør være ind- stillet paa, at først og fremmest Børnene og Ungdommen skal have de bedst mulige Levevilkaar, og at det derfor er nødvendigt paa Boliglovgivningens Omraade, paa Børne- forsorgens Omraade, paa Opdragelsens al- mindelige Omraade og i en lang Række andre Forhold at gennemføre vidtgaaende og om- fattende Foranstaltninger, hvad jeg for mit Vedkommende er rede til ud fra en positiv Indstilling, ogsaa ud fra det Synspunkt, at de stadig svindende nye Generationer i dette Land bør have bedre Vilkaar, og at det er nødvendigt, at vi behandler dem med større Omsorg, end vi hidtil har gjort.

Skal der i det hele taget være noget Haab om at naa frem til en anden Indstil- ling, saaledes at Folkedødens Trusel kan fjernes fra Folket, da er der efter min Op- fattelse kun en eneste Vej at gaa, og det er paa alle de Maader, hvorpaa det over- hovedet kan ske, at søge at ændre Befolk- ningens Indstilling over for de Spørgsmaal, der her er de afgørende, med andre Ord at skabe en helt ny Indstilling over for Spørgsmaalet om Familien, om Moderskabet og om Viljen til Forsørgelse. Hvis Sand- heden er den, at Familien, at Moderskabet, at Mandens Vilje til at paatage sig en For- sørgers Byrde er Fundamentet for Samfun- det og for Staten og det eneste Grundlag, paa hvilket Folkenes Liv kan opbygges, og hvorpaa der kan skabes et Værn mod Folkedøden, da er det nødvendigt, at vi ærer disse Ting. Man siger: fortæl mig, hvem du omgaas, og jeg skal sige dig, hvem du er. Man kunde bedre sige: fortæl mig, hvad du ærer, og jeg skal sige dig din Skæbne! Sandheden om det moderne Sam- fund er, at vi ærer ikke længere disse Ting. Saa lidt ærer vi dem, at der har været gen- nemført igennem en lang Periode en Lov- givning, som i Stedet for at ophøje dem, i Stedet for at give dem en central, en beskyttet, en værnet Plads i Samfundet har angrebet dem. Den Ægteskabslov- givning, vi har, den Skattelovgivning, vi

har paa mange Maader med Hensyn til Familien, de Boligforhold, som vi har skabt — og der kunde nævnes en lang Række andre Ting —, er Angreb paa alle disse centrale Ting i Stedet for at være en Be- skyttelse for dem, og derfor siger jeg, at vi kan blive ved at lovgive paa dette Om- raade, vi naar ikke noget faktisk, virkelig varende Resultat, før vi beslutter os til at gennemføre saadanne Foranstaltninger, at alle de Ting, jeg her har nævnt, kommer til at indtage en helt anden Plads, end de nu gør.

Jeg tror ikke, det er muligt igennem en Lovgivning væsentligt at ændre Menne- skenes Indstilling over for Livet, men jeg tror dog, at hvis Regeringen, Lovgivnings- magten, ærer disse Ting, vil der i det lange Løb i Befolkningen komme en anden Ind- stilling over for dem, end der nu er. Givet er det, at man kan ikke forlange, at disse Spørgsmaal, Familien, Moderskabet og Viljen til Forsørgelse, skal faa den rigtige Plads i Folkets Liv, naar man overalt, hvor man kan komme til det, som man hidtil har gjort det, har svækket den Ære, som man burde vise dem. Det er Sandheden, og derfor er Spørgsmaalet om de sociale Foranstalt- ninger knyttet hertil i en langt højere Grad, end jeg synes det hidtil har været sagt. Jeg mener i Virkeligheden, at det ikke er muligt at naa til nogen afgørende Indstilling over for det Lovforslag, her behandles, før vi ser Resultatet af den Befolknings- kommission, der nu arbejder, og før hele Problemet bliver stillet ind i det Lys, som jeg har forsøgt at antyde.

Justitsministeren (Steincke): Naar jeg ved enhver Lejlighed, hvor jeg har beskæf- tiget mig med dette Problem, har kaldt det for uløseligt, er det jo i Virkeligheden, som det ærede Medlem, der nu talte, ved, ud fra lignende Betragtninger — som jeg i øvrigt fik Lejlighed til i høj Grad at uddybe i Studenterforeningen forleden — som dem, der ledede det ærede Medlems Tale i Dag, nemlig at denne Lovgivning ikke kan ses som et isoleret Fænomen, den er kun et Led i det almindelige Samfunds Udvikling. Det staar mig klart, at der ikke er noget Haab om, selv om man gennemfører nok saa mange sociale Reforme, at opnaa en Løsning af Problemet, medmindre man ogsaa opnaar en bedre Indstilling af Befolk- ningens Mentalitet paa dette Omraade.

For saa vidt er jeg personlig ganske enig med det ærede Medlem, og det har jeg alle- rede givet Udtryk i den Bog, jeg skrev i 1919, og adskillige Gange senere, men der er